

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра експертизи товарів та послуг
(найменування кафедри)

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг»
(назва магістерської програми)

на тему: «Товарознавча характеристика сучасного асортименту та експертиза
лляних тканин»
(назва теми)

Виконавець: студентка 69 групи факультету
міжнародної економіки

Куємжи Олена Іллівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

канд.техн.наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Захарчук Валентина
Григорівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми обумовлена тим, що в Україні існують проблеми пов'язані із забезпеченням якісної сировини текстильних підприємств. Зважаючи на зростання попиту саме на натуральні матеріали, дуже важливо, щоб тканина, текстильний матеріал відповідали нормативам та стандартам якості.

Мета дослідження товарознавчий аналіз споживчих властивостей лляних тканин, особливостей проведення експертизи якості, чинників підвищення якості екологічно безпечних текстильних товарів на основі лляних волокон.

Завдання дослідження:

- проаналізувати особливості формування асортименту лляних тканин в Україні;
- визначити чинники, які формують споживчі властивості та якість лляних тканин;
- дослідити споживчі властивості та показники якості лляних тканин;
- визначити особливості класифікації та асортименту лляних тканин;
- надати характеристики об'єкту та застосувати основні методи при проведенні основного етапу експертизи якості;
- обґрунтувати основні аспекти проведення ідентифікаційної експертизи лляних тканин;
- встановити основні вимоги до якості лляних тканин;
- провести оцінку необхідності розвитку та підтримки виробництва екологічно безпечної лляної продукції в Україні;
- проаналізувати напрямки розвитку асортименту ринку лляної продукції в Україні;
- визначити особливості екологічної сертифікації лляних тканин.

Об'єкт дослідження: лляні тканини.

Предмет дослідження: асортимент, споживчі властивості та експертиза лляних тканин.

Методи дослідження: в процесі дослідження використані традиційні способи та засоби економічного аналізу (табличного, порівняння, групування), стандартні методи визначення показників якості лляних тканин, обробка матеріалів з використанням персональних ЕОМ. Для дослідження показників якості при проведенні експертизи якості лляних тканин використовувалися такі методи дослідження: органолептичні, вимірювальні, реєстраційні та експертні.

Інформаційна база дослідження: нормативні матеріали центральних виконавчих органів державної влади, довідкові та статистичні матеріали, матеріали наукових конференцій і досліджень, іноземна та вітчизняна монографічна література в області товарознавства, експертизи, тощо.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (78 найменувань) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 119 сторінок. Основний зміст викладено на 95 сторінках. Робота містить 5 таблиць, 14 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 3 статті:

1.«Factors for improving the quality of environmentally safe textiles based on linen fibers» // Науковий вісник Одеського національного економічного університету, випуск 9, Одеса – 2017 р.;

2.«Аналіз стану нормативної документації в контексті вимог екологічної безпечності лляної продукції в Україні» // збірник наукових робіт за підсумками студентської наукової конференції «Минуле, сучасне, майбутнє» Одеського національного економічного університету, факультет міжнародної економіки, випуск 7, том 1, Одеса – 2017 р.;

3.«Стан ринку екологічно безпечних текстильних товарів на основі лляних волокон та їх місце в українському товарообігу» // збірник наукових робіт за підсумками студентської наукової конференції «Минуле, сучасне, майбутнє», спеціальний випуск присвячений до 95-річчя Одеського національного економічного університету, факультет міжнародної економіки, випуск 6, том 1, Одеса – 2016 р.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Методологічні основи проведення товарознавчої експертизи лляних тканин»** розглянуто особливості формування асортименту лляних тканин в Україні, визначено чинники, які формують споживчі властивості та якість лляних тканин, досліджено споживчі властивості та показники якості лляних тканин, визначено особливості класифікації та асортименту лляних тканин.

У другому розділі **«Експертиза лляних тканин»** проаналізовано 10 зразків лляних тканин, що реалізуються в магазинах міста Одеси та в інтернет-магазинах України, при проведенні основного етапу експертизи якості лляних тканин застосовано основні методи дослідження: органолептичні, вимірювальні, реєстраційні та експертні; обґрунтовано основні аспекти проведення ідентифікаційної експертизи лляних тканин та встановлено основні вимоги до якості лляних тканин відповідно до чинних нормативних документів.

У третьому розділі **«Шляхи розширення асортименту та поліпшення якості лляних тканин»** проведено оцінку необхідності розвитку та підтримки виробництва екологічно безпечної лляної продукції в Україні, проаналізовано та запропоновано нові напрямки розвитку асортименту ринку лляної продукції в Україні, визначено особливості екологічної сертифікації лляних тканин, запропоновано впровадження в Україні екологічної сертифікації продукції лляних підприємств, що забезпечить захист українського споживача від імпортованої лляної продукції сумнівної якості, підвищить конкурентоздатність вітчизняних товарів на внутрішньому ринку та значно розширить можливості виходу української продукції на міжнародні ринки.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. За результатами дослідження ринку лляних тканин встановлено, що основними виробниками лляних тканин в Україні є ТОВ Житомирська льняна мануфактура, ТОВ ЛІНЕН ФОРЕВЕ, ВАТ Старосамбірський льонокомбінат, ВАТ Льонотекс, ПАТ Володарсько-Волинський льонозавод, Компанія «Лінен оф Десна».
2. Визначено чинники, які формують споживчі властивості та якість лляних тканин, а саме вид сировини та процес виробництва. Лляні тканини виготовляють з двох основних видів льону: льон-довгунець та льон-кудряш. Процес виготовлення лляної тканини складається з 6 етапів: 1) збирання льону; 2) витримування на полях 15 – 20 діб; 3) первинна обробка – сушіння, тріпання; 4) прядіння; 5) ткацтво; 6) заключні операції відбілювання, фарбування.
3. Досліджено споживчі властивості та показники якості лляних тканин, а саме експлуатаційні, гігієнічні, естетичні, ергономічні та встановлено, що лляні тканини, залежно від призначення, мають різні споживчі властивості.
4. Визначено класифікацію та асортимент лляних тканин та встановлено, що сучасна лляна промисловість України виготовляє лляні тканини, які умовно можна поділити на: побутові, технічні і тарні. Для виготовлення лляних тканин застосовують лляну пряжу таких груп: екстра лляна, спеціальна лляна, висока лляна, середня лляна, підвищена лляна, звичайна лляна, спеціальна пачосна, висока пачосна, середня пачосна, підвищена пачосна, звичайна пачосна. За обробкою пряжу поділяють на варену білу, фарбовану, сурову, а за способом прядіння – мокрого і сухого.
5. Об'єктом дослідження було обрано лляні тканини, що реалізуються в магазинах міста Одеси та в інтернет-магазинах України: лляна костюмна тканина «Слонова кістка», магазин «Лён на любой фасон»; чорна лляна тканина, інтернет-магазин LinenPlus; лляна тканина для одягу, інтернет-магазин «Світ льону»; льон рогожка однотон, магазин 1608, 7-км, м.Одеса; льон кольоровий, смужка, інтернет-магазин «Textile Plaza; лляна тканина для одягу, інтернет-магазин «Текстиль-онлайн»; лляна тканина біла, інтернет-магазин «Мегатекс»; льон однотон, магазин «Дом ткани», м. Одеса; лляна тканина, інтернет-магазин «Гіпермаркет тканин і товарів для рукоділля» країна виробник; тканина лляна чорна, інтернет-магазин «Галерея льону».

За результатами досліджень ми встановили, що усі зразки полотняного переплетення, з волокнистим складом 100 % льон визначено 5 зразків тканин, країною виробником 4 з яких є Білорусь – зразок № 1 (170,00 грн./пог.м), зразок № 2 (218 грн./пог.м), зразок № 3 (240,00 грн./пог.м), зразок № 9 (240,00 грн./пог.м,) та зразок № 10 країна виробник – Україна з найвищою ціною 365 грн./пог.м. На 50% складаються з льону тканини з Південної Кореї – зразки №5 та №7 з ціною 160 і 190 грн./пог.м відповідно. Зразок № 6 складається лише на 35 % з льону, його ціна 160 грн./пог.м, країна виробник – Південна Корея. Нагадують лляні тканини, але не є такими зразки № 4 (130 грн./пог.м), країна виробник Туреччина, і №8 (199 грн./пог.м) країна виробник Південна Корея.

6. Встановлено основні вимоги до якості лляних тканин та визначено, що перевірка якості лляних тканин проводиться органолептичним і лабораторним методами. Сортність лляних тканин визначають згідно зі стандартами, залежно від якості готової тканини. Лляні тканини поділяються на два сорти – I і II.

7. Обґрунтовано основні аспекти проведення ідентифікаційної експертизи лляних тканин, які подані у вигляді алгоритму та можуть бути використані в експертній практиці під час вирішення завдань в асортиментному контексті та під час однозначної ідентифікації та класифікації відповідно до вимог Українського класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності.

8. Проведено оцінку необхідності розвитку та підтримки виробництва екологічно безпечної лляної продукції в Україні та визначено, що Україна на нинішньому етапі розвитку національної економіки не повною мірою використовує свої потенційні можливості щодо виробництва льонопродукції. З кожним роком значно зменшуються обсяги виробництва льоноволокна, а відповідно, і лляних тканин на території держави, що свідчить про інтенсифікацію існуючих проблем у галузі. З 2006 по 2010 роки обсяги виробництва лляних тканин поступово зменшувались з 124 млн. кв. м до 48,8 млн. кв. м, проте в 2011 – 2012 спостерігався ривок у виробництві лляних тканин. За останні роки обсяги виробництва вітчизняних лляних тканин значно знизилися. Так, з 2012 до 2015 року цей показник зменшився з 55,9 млн. кв. м до 47,6 млн кв.м.

9. Проаналізовано напрямки розвитку асортименту ринку лляної продукції в Україні, серед них: забезпечення стабільності господарського, податкового та митного законодавства, що сприятиме залученню інвестицій; здійснення жорсткішого контролю під час ввезення лляних виробів для запобігання контрабанді; застосування міжнародної сертифікації продукції та стандартизації процесів виробництва як складових управління якістю; удосконалення рівня організації виробництва з використанням модернізованого устаткування та новітнього програмного забезпечення; впровадження сучасних технологій виробництва та зменшення тривалості виробничого процесу. Таким чином, сьогодні спостерігається досить складна ситуація щодо розвитку галузі льонарства в Україні, для подолання якої підприємства насамперед потребують державної допомоги.

10. Визначено особливості екологічної сертифікації лляних тканин та встановлено, що впровадження в Україні екологічної сертифікації продукції текстильних підприємств забезпечить захист українського споживача від імпортованої текстильної продукції сумнівної якості, уможливлить підвищення конкурентоздатності вітчизняних товарів на внутрішньому ринку та значно розширять можливості виходу української продукції на міжнародні ринки. Проведено порівняльний аналіз міжнародного стандарту Oeko-Tex Standard 100 та вітчизняного стандарту ДСТУ 4239-2003 – «Матеріали та вироби текстильні і шкіряні побутового призначення. Основні гігієнічні вимоги», який показав, що в цілому вказані стандарти є гармонізованими та відповідають одне одному за номенклатурою показників і їх нормативним рівнем.

АНОТАЦІЯ

Куємжи О.І. «Товарознавча характеристика сучасного асортименту та експертиза лляних тканин».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти проведення експертної оцінки лляних тканин.

Проаналізовано стан ринку лляних тканин в Україні, споживчі властивості та показники якості лляних тканин. Наведено класифікацію та характеристику асортименту лляних тканин. Встановлено вимоги щодо якості лляних тканин відповідно до чинних нормативних документів.

Запропоновано напрямки підвищення якості екологічно безпечних текстильних товарів на основі лляних волокон.

Ключові слова: текстиль, лляна тканина, екологічно безпечні товари, споживчі властивості, показники якості, технологія, експертиза, стандарт, сертифікація.

ANNOTATION

Kuiemzhy O. I. «Commodity characteristics of the modern assortment and expert examination of linen fabrics»,

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges»

under the educational program «Expertise of goods and services», –

Odessa National Economics University. – Odessa, 2018.

The work deals with the theoretical aspects of expert evaluation of linen fabrics. The state of the market of linen fabrics in Ukraine, consumer properties and quality indicators of linen fabrics is analyzed. Classification and description of assortment linen fabrics is given. Requirements for linen fabrics according to the current normative documents is established. The directions of improvement of quality of environmentally safe textile products on the basis of linen fibers is offered.

Keywords: textile, linen fabric, ecologically safe goods, consumer properties, quality indicators, technology, expertise, standard, certification.